

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 121/10
V Luxembourg, 16. decembra 2010

Sodba v zadevi C-137/09
Marc Michel Josemans proti Burgemeester van Maastricht

Prepoved vstopa v nizozemske kavarne z marihuano nerezidentom je v skladu s pravom Unije

Ta omejitev je upravičena s ciljem boja proti turizmu z drogami in s tem povezanim nevšečnostim, ki je tako na ravni držav članic kot na ravni Unije povezan z ohranjanjem javnega reda in z varovanjem zdravja državljanov.

V skladu z zakonom o prepovedanih drogah iz leta 1976 (Opiumwet 1976) so na Nizozemskem prepovedani posedovanje, trgovina, gojenje, prevoz, proizvodnja, uvoz in izvoz prepovedanih drog, vključno s konopljo in njenimi derivati. Vendar ta država glede konoplje izvaja politiko tolerance. Ta politika se kaže zlasti v odpiranju kavarn z marihuano, katerih dejavnost je namenjena predvsem prodaji in uživanju te tako imenovane mehke droge. Lokalni organi lahko odprtje takih lokalov dovolijo pod nekaterimi pogoji. V več kavarnah z marihuano se prav tako prodajajo brezalkoholne pijače in hrana.

Zaradi zmanjšanja ali celo preprečevanja turizma z drogami je občinski svet Maastrichta s sklepom z dne 20. decembra 2005 v splošno uredbo občine uvedel merilo prebivališča in tako vsem imetnikom kavarn z marihuano prepovedal, da bi dovolili vstop v lokal osebam, ki nimajo dejanskega prebivališča na Nizozemskem.

M. M. Josemans v občini Maastricht upravlja kavarno z marihuano „Easy Going“. Potem ko je bilo dvakrat ugotovljeno, da je bil v to kavarno z marihuano dovoljen vstop osebam, ki ne prebivajo na Nizozemskem, je Burgemeester van Maastricht (župan Maastrichta) z odlokom z dne 7. septembra 2006 razglasil začasno zaprtje tega lokala.

M. M. Josemans je zoper ta odlok vložil ugovor. Trdi, da zadevna ureditev neupravičeno neenako obravnava državljane Unije in zlasti da osebam, ki ne prebivajo na Nizozemskem, v nasprotju s pravom Unije odreka možnost, da bi v kavarnah z marihuano kupile brezalkoholno pijačo in hrano. V teh okoliščinah je Raad van State (državni svet), ki odloča v sporu, Sodišču predložil vprašanja za predhodno odločanje.

Sodišče najprej opozarja, da je škodljivost drog, vključno s konopljo, splošno priznana, trgovanje z njimi pa v vseh državah članicah prepovedano, razen strogo nadzorovanega trgovanja za uporabo v medicinske in znanstvene namene. Ta pravni položaj je v skladu z različnimi mednarodnimi instrumenti, zlasti z več konvencijami Združenih narodov, pri katerih so sodelovale ali k njim pristopile države članice, ter s pravom Unije.

Ker je vključitev prepovedanih drog v gospodarski in trgovinski obtok Unije prepovedana, se imetnik kavarne z marihuano glede dejavnosti prodaje konoplje ne more sklicevati na prosti pretok ali na načelo prepovedi diskriminacije.

O dejavnosti prodaje brezalkoholnih pijač in hrane v takih lokalih župan Maastrichta ter nizozemska, belgijska in francoska vlada menijo, da je v primerjavi s prodajo konoplje drugotnega pomena in ne bi smela vplivati na rešitev spora.

Sodišče se s to trditvijo ne strinja in ugotavlja, da se tak imetnik v zvezi s tem lahko sklicuje na svoboščine v zvezi s prostim pretokom.

Po mnenju Sodišča je prodaja brezalkoholnih pijač in hrane v kavarnah z marihuano gostinska dejavnost. Zato je treba zadevno ureditev preizkusiti glede na svobodo opravljanja storitev.

Sodišče ugotavlja, da gre za omejitev uresničevanja te svoboščine, če imetniki kavarn z marihuano nimajo pravice prodajati zakonitih proizvodov osebam, ki prebivajo v drugih državah članicah, te osebe pa ne morejo biti deležne takih storitev.

Vendar je ta omejitev upravičena s ciljem boja proti turizmu z drogami in s tem povezanim nevšečnostim.

Namen te ureditve je namreč odpraviti nevšečnosti, ki jih povzroča veliko število turistov, ki želijo kupiti ali uživati konopljo v kavarnah z marihuano v občini Maastricht. Po podatkih, ki jih je navedel župan Maastrichta, naj bi štirinajst kavarn z marihuano iz te občine pritegnilo približno 10.000 obiskovalcev na dan, kar je nekaj več kot 3,9 milijona na leto. Sedemdeset odstotkov teh obiskovalcev ne prebiva na Nizozemskem.

Župan Maastrichta in nizozemska vlada poudarjata, da so se težave, povezane s prodajo „mehkih“ drog, ki se pojavljajo v tej občini – kot so različne oblike nevšečnosti in kriminalitete, naraščanje nezakonitih prodajnih mest drog, tudi „trdih“ drog – zaradi turizma z drogami povečale. Belgijska, francoska in nemška vlada se sklicujejo na motnje javnega reda, ki se zaradi tega pojavja, vključno z nezakonitim izvozom konoplje, širijo v druge države članice, predvsem tiste, ki mejijo na Nizozemsko.

V zvezi s tem Sodišče poudarja, da boj proti turizmu z drogami in s tem povezanim nevšečnostim spada v okvir boja proti drogam. Povezan je tako z ohranjanjem javnega reda kot z varovanjem zdravja državljanov, in to tako na ravni držav članic kakor na ravni Unije. Ti cilji predstavljajo legitimni interes, ki načeloma upravičuje omejitev obveznosti, ki jih nalaga pravo Unije, celo na podlagi temeljne svoboščine, kot je svoboda opravljanja storitev.

Sodišče poudarja, da je prepoved vstopa nerezidentom v kavarne z marihuano ukrep, s katerim je mogoče bistveno omejiti turizem z drogami in tako zmanjšati težave, ki jih povzroča.

Glede možnosti sprejetja ukrepov, ki manj ovirajo svobodo opravljanja storitev, Sodišče navaja, da so se po podatkih župana Maastrichta in nizozemske vlade drugi sprejeti ukrepi za boj proti turizmu z drogami in s tem povezanim nevšečnostim izkazali za nezadostne in neučinkovite glede na zeleni cilj.

Glede možnosti, da bi se nerezidentom dovolil vstop v kavarne z marihuano, medtem ko bi se jim zavrnil nakup konoplje, Sodišče opozarja, da ne bi bilo preprosto natančno preverjati in nadzorovati, ali se ti proizvodi strežejo nerezidentom in ali jih ti uživajo. Poleg tega obstaja bojazen, da bi tak pristop spodbujal nedovoljeno trgovino ali preprodajo konoplje s strani rezidentov nerezidentom znotraj kavarn z marihuano.

Poleg tega Sodišče poudarja, da zadevna ureditev osebi, ki ne prebiva na Nizozemskem, ne preprečuje, da v občini Maastricht ne bi mogla obiskati drugih gostinskih lokalov in tam uživati brezalkoholne pijače in hrano. Po trditvah nizozemske vlade je takih lokalov več kot 500.

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da v sporu, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki odločajo o podobnem problemu.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Slike razglasitve sodbe so na voljo na EbS ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106